

"Žene najviše diskriminirane, posebno na poslu"

Prema godišnjem izveštaju Poverenice za zaštitu ravnopravnosti, najveći broj pritužbi podnet je zbog diskriminacije na osnovu pola.

"I pored toga što je ekonomska kriza uticala na pogoršanje položaja svih stanovnika, podaci pokazuju da su žene više diskriminirane i da je njihov položaj lošiji, posebno u domenu rada i prilikom zapošljavanja", izjavila je poverenica Brankica Janković.

U godišnjem izveštaju navodi se da je 22 odsto žalbi podnele žene, 18 odsto žalbi podneto je na osnovu nacionalne pripadnosti, 11 odsto zbog invaliditeta i devet odsto zbog starosti.

Janković je ukazala da je primetan i veliki broj slučajeva diskriminacije porodilja, žena sa invaliditetom, žena pred penzijom, osoba sa invaliditetom...

Žene, dodaje, teže napreduju, teže se zapošljavaju, a lakše ostaju bez posla.

Janković, međutim, ukazuje da su se žene više ohrabrile i sada se lakše odlučuju da prijave diskriminaciju.

"Diskriminacija se sada više prepoznaje, i građani su ohrabreni da je prijave. Naša institucija je vidljivija i ovaj mehanizam zaštite ljudskih prava funkcionise", rekla je Janković.

Ona je ukazala da je za smanjenje diskriminacije potrebna kontinuirana i dosledna borba nadležnih organa na lokalnom i nacionalnom nivou, ali i razvoj svesti u čitavom društvu.

"Potrebno je da postoji svest da je diskriminacija opasna i štetna pojava i da zbog nje gubi čitavo društvo, a pre svega ekonomija jedne zemlje, ako ne prepozna potencijal svakog pojedinca", rekla je Janković dodajući da ne smemo zaboraviti da svako od nas može biti diskriminisan.

Prema njenim rečima, pored sistemskih rešenja, potrebna je i kontinuirana edukacija zaposlenih u državnim organima, koji treba da odgovore na sve izazove, kao i jačanje institucija, kako bi se se uhvatile u koštac sa problemima.

Udovički: Obuka za 500.000 službenika

Ministarka za državnu upravu i lokalnu samoupravu Kori Udovički najavila je da će biti realizovano više programa obuke za ukupno 500.000 službenika u Srbiji.

Kako je istakla, Srbiji je potrebna profesionalna i moderna uprava.

Udovički je na prvom Diplomatskom forumu "Profesionalno usavršavanje javnih službenika" rekla da je to neophodno u sveobuhvatnoj reformi koja ima za cilj profesionalni odnos uprave i partnerstvo sa građanima i privredom.

Ministarka je kazala da prema zaslugama treba da bude ustrojen sistem nagrađivanja i napredovanja službenika u javnoj upravi.

"Jako nam je potreban profesionalniji rad uprave i osposobljenija uprava na putu za EU koja je pripremljena za evropski administrativni prostor. Izgradnja dobrog službeničkog sistema je jedan od četiri sistema reforme javne uprave", naglasila je Udovički.

Ona je rekla da nam je za profesionalnu upravu potreban adekvatan sistem stručnog usavršavanja.

Udovički je naglasila da ima i puno dobrih profesionalaca u javnoj upravi, na kojima ona zapravo i počiva dodajući da bi oni mogli mnogo više da zarade u privatnom sektoru, ali da ipak rade za državu.

Ministarka je kazala da bi za nekoliko dana trebalo da počne i obuka u lokalnom samoupravama u saradnji sa Savetom Evrope koja će se finansirati sredstvima IPA, kao i da će puna primena tog programa početi u 2017.

Kako kaže, u toku 2015. je bilo 118 osnovnih obuka u kojima je učestvovalo 1.957 učesnika.

Takođe, realizovano je 881 sat obuke i angažovano je 97 predavača, kazala je Udovički ističući da to, ipak, nije dovoljno.

Ministarka je rekla da su, na primer, sada u toku obuke za sprovođenje Zakona o inspekcijском nadzoru.

"Potrebno nam je partnerstvo u svemu tome i zahvaljujemo se NALED-u. Takođe, priprema se dokumentacija za uspostavljanje centralne institucije za obuku javnih službenika koju neformalno zovemo akademijom za javnu upravu", dodala je Udovički.

Ona je rekla da je potrebna i mnogo veća finansijska disciplina i kontrola kojima će se Srbija između ostalog baviti u okviru sprovođenja akcionog plana za poglavlje 32.

Potpredsednik Upravnog odbora NALED-a i gradonačelnik Sremske Mitrovice Branislav Nedimović je rekao novinarima da će NALED u naredna dva meseca završiti izradu informativnog priručnika za lokalne

samouprave u kojem će moći da saznaju gde i kako mogu sve da osposobe svoje službenike.

Skup u Palati Srbija organizuje NALED u saradnji sa Ministarstvom za državnu upravu i lokalnu samoupravu.

ODRAĐUJU ZAOSTALE POSLOVE U katastru zaposleno 215 geodeta i pravnika

U Republičkom geodetskom zavodu danas će početi da radi 215 službenika geodetske i pravne struke, koji imaju zadatak da u narednih godinu dana reše sve zaostale predmete u katastru.

Novi stručnjaci su raspoređeni na celoj teritoriji Srbije, u najopterećenijim službama za katastar nepokretnosti, navodi se u saopštenju Republičkog geodetskog zavoda.

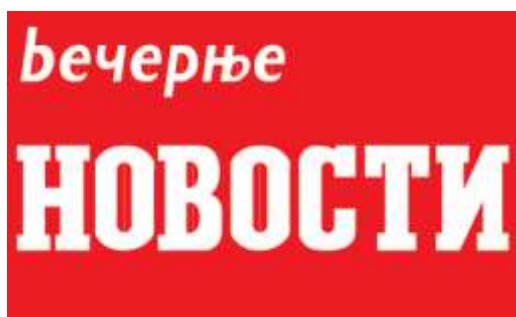
Kako se ističe, na ovaj način biće rešeni dugogodišnji problemi, a građani čiji su predmeti i po nekoliko godina bili nerešeni, konačno će moći da odahnu.

"Rešavanje zaostalih predmeta i uspostavljanje jasnih imovinsko pravnih odnosa ubrzaće dinamiku tržišta nepokretnosti i ukloniti uzrok korupcije u RGZ, na taj način biće ostvaren projektovani cilj nulte tolerancije na korupciju. Investitorima će to omogućiti sigurna ulaganja u građevinsku delatnost i doprineti daljem ekonomskom razvoju", navodi se u saopštenju.

U toku aprila biće angažovano još 20 katastarskih eksperata pravnika koji će rešavati žalbene drugostepene predmete.

Pored ovih mera u toku je reorganizacija i tehnološko jačanje RGZ-a.

Proteklog meseca isporučeno je 80 brzih skenera i oko 200 radnih stanica. Uz nove zaposlene i implementaciju elektronske pisarnice, to doprinosi ostvarivanju boljih rezultata u efikasnosti, transparentnosti i pouzdanosti katastarske evidencije, navodi ova institucija.

NOVOSTI SAZNAJU Radni dan i kod nas kraći za sat?

Sindikati podržavaju inicijativu iz Evrope. Sindikalci: Pozitivan korak ka prevazilaženju nezaposlenosti

ZAPOSLENIMA u Srbiji radni dan mogao bi ubuduće da traje sedam sati ukoliko bi poslodavci i vlade širom Evrope prihvatili sve glasnije sindikalne zahteve da se skрати radno vreme sa 40 na 35 sati. Predstavnici naših radničkih udruženja spremni su, saznaju "Novosti", da podrže ovu inicijativu i smatraju da bi to "bio pozitivan korak ka prevazilaženju nezaposlenosti".

Duško Vuković, potpredsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije, smatra da bi poslodavci u Srbiji trebalo da poštuju najpre ovdašnje zakone koji propisuju radnu nedelju od 40 sati.

- Mislim da bi skraćivanjem na 35 sati jedan broj nezaposlenih uspeo konačno da dobije posao - kaže Vuković. - Međutim, ovo je vreme prvobitne akumulacije kapitala, tranzicije, naše društvo je u stalnoj krizi, sve se odlaže za period kada ćemo biti bogatiji, a u stvari, to su samo uski tajkunsko politički interesi.

Prema mišljenju našeg sagovornika, trebalo bi se izvući iz stalne demagogije da mi moramo da radimo više i da nismo dovoljno bogati

da radimo manje od ostalih.

- Ako su takvu inicijativu pokrenula društva iz Evrope, zajednice kojoj težimo, onda je normalno da je podržimo - kaže Vuković. - Ovako idemo ka robovlasničkim odnosima, gde se onemogućava civilizacijska tekovina osam sati rada. Mislim da je bez izuzetaka treba uvesti u svim sektorima.

Ekonomisti veruju da će manje radnih sati izazvati veću potražnju radne snage i zaposlenost. Osim toga, teranje zaposlenih da rade previše dovodi ne samo do umora i stresa, već i do češćih grešaka i povreda, a produktivnost pada. Istraživanja su pokazala da oni koje svakodnevno rade po 11 sati imaju dvostruko veći rizik od depresije i bolesti srca. Predlog je da tamo gde je već radno vreme skraćeno, poslovna sedmica bude još kraća i da iznosi 32 časa.

Ivica Cvetanović, predsednik Konfederacije slobodnih sindikata Srbije, objašnjava da, primera radi, u Francuskoj već postoji radna nedelja od 35 sati, ali da ona traje u stvari mnogo više. Međutim, svaki sat preko se plati, dok kod nas, i kada poslodavac hoće da prizna prekoračenje satnice, on to ne izražava u novcu, nego u slobodnim danima, što nije po zakonu.

- Najveći naš problem je nepoštovanje važećih propisa, naročito u bankarskom sektoru, a to je masovna pojava i kod većine privatnika - kaže Cvetanović. - Realno je i u Srbiji uvesti 35-časovnu radnu nedelju, jer savremene tehnologije to dozvoljavaju. Međutim, prava radnika krše se na svakom koraku. Tako je masovna pojava čak i u javnom sektoru da radnici dobiju službeni telefon na koji moraju da se jave i posle radnog vremena, što naravno nije po zakonu.

Ima i oprečnih stavova, pa su Nemci još pre više od decenije dokazivali da skraćivanje radnog vremena ne utiče na zaposlenost. Njihova radna nedelja ipak ne prelazi 37 sati, dok je Francuska još početkom veka donela zakon o 35-časovnoj radnoj nedelji, i on je preživio sve vlade od tada.

Predlozi za smanjenje radne nedelje kreću se danas od zahteva za smanjenjem radnog dana, pa do zahteva za tri slobodna dana u sedmici. Pobornici ovih zahteva tvrde da skraćivanje povećava potrošnju, podstiče proizvodnju i zdravstveno stanje zaposlenih, ali i otvara vreme da se radnici dodatno edukuju. Manje sati rada smanjuje i troškove u firmi. Osim toga, internet već dozvoljava ljudima da rade od kuće.

Jedan od najpoznatijih ugovora između kompanije i zaposlenih na ovu temu bio je sporazum između "Volksvarena" i njegovog sindikata da se privremeno smanji radna nedelja na 29 sati radi očuvanja radnih mesta. U Velikoj Britaniji je 2009. "Britiš petroleum" ponudio zaposlenima godinu odsustva ukoliko

pristanu na 75 odsto smanjenja plate. I "Britiš ervejs", "Ford" i "Honda" su ponudili mogućnost smanjenja radnog vremena. Računovodstvena firma KPMG ponudila je četvordnevnu radnu nedelju, što je 86 odsto zaposlenih prihvatilo.

Pojedine organizacije idu čak toliko daleko da preporučuju radikalna smanjenja i postepeni prelazak na 21-časovnu radnu nedelju.

Sa ovakvim radikalnim smanjenjem roditelji bi mogli da provode više vremena sa decom. Smanjilo bi se otuđenje, ljudi bi se više družili i brinuli jedni o drugima, smanjila bi se emisija ugljenika i pala bi potrošnja benzina. Druga strana medalje mogli bi da budu povećanje siromaštva i smanjenje zarada, rastući troškovi poslodavaca i moguće nestašice.

"PIONIR" HENRI FORD

PROSEČNO radno vreme počelo je da opada u prošlom veku i do sredine stoleća opalo je skoro duplo, zbog rasta produktivnosti i pritiska sindikata. U Americi je Henri Ford 1926. zatvarao fabrike automobila subotom i nedeljom. Tri godine kasnije, sindikat radnika u proizvodnji odeće izborio se za petodnevnu radnu nedelju. Ubrzo se ovo raširilo i na druge profesije širom zemlje.

I SUBOTA BILA RADNA

KRAJEM šezdesetih godina prošlog veka u bivšoj Jugoslaviji radnici su bili srećni zbog uvođenja neradne subote, osim prve u mesecu. Ona je bila radna do kraja osamdesetih. Ivanjički "Javor" bio je osamdesetih godina jedna od najuspešnijih domaćih tekstilnih firmi. Kada je u njemu uvedeno šestoipčasovno radno vreme, uz nepromenjenju normu, proizvodnja se nije smanjila.

I poreznici znaju da vrate novac

Građani koji su preplatili obaveze mogu da povrate razliku, ali tek ako sami zatraže. Pravo na povraćaj PDV za hranu, opremu za bebe, kupovinu prvog stana

GRAĐANI koji su platili veći iznos poreza mogu da računaju na povraćaj razlike, ali samo ako to sami zatraže. U suprotnom, uplata će "odležati" na računu Poreske uprave ili opštinske uprave prihoda do sledećeg obračuna. Porez na imovinu plaćamo na neviđeno, pa se dešava da i dve rate uplatimo pre nego što stigne rešenje. Zato neretko građani "za svaki slučaj" poreznicima proslede više novca.

Inače, poreznici vraćaju pojedinim roditeljima PDV za hranu i opremu za bebe, kao i svim kupcima prvog stana. Pravo da podnesu zahtev za povraćaj imaju i građani kojima je rešenjem Poreske uprave utvrđen takozvani solidarni porez na objedinjene zakasnele isplate izvršene u jednom mesecu.

Obveznik koji je preplatio iznos poreza na imovinu može podneti pisani zahtev Upravi prihoda da mu se taj iznos isplati na račun u banci. Međutim, po Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji, povraćaj

novca mogu dobiti samo obveznici koji ništa ne duguju Poreskoj upravi. Ukoliko imaju nenamiren porez po drugoj osnovi, poreznici će im prvo obračunati te obaveze.

Kada dobiju zahtev za povraćaj novca, u Upravi prihoda proveravaju sve činjenice, a u roku od 15 dana su dužni da donesu rešenje i obaveste klijenta. Ako je utvrđeno pravo na povraćaj, ili preknjižavanje, rešenje se dostavlja Upravi za trezor na izvršenje.

- Akontacija poreza na imovinu se plaća u visini obaveze za poslednje tromesečje prethodne godine - napominju u Upravi prihoda. - Ako je obveznik akontaciono platio više poreza nego što treba po rešenju, razlika se uračunava za namirenje poreza za naredno tromesečje, ili se obvezniku vraća na njegov zahtev.

Osim u ovim slučajevima, poreznici vraćaju roditeljima PDV za hranu i opremu za bebe i kupcima prvog stana. Kada mame i tate kupe mleko za odojčad, kašice, krevetac, kolica, stolicu za hranjenje, stolicu za kola ili pelene mogu tražiti refundaciju PDV-a. Šansu da im država vrati deo novca imaju ako podnesu zahtev dva puta godišnje, od 1. do 15. februara i od 1. do 15. jula. Ovo pravo imaju samo porodice čija je ukupna mesečna zarada manja od 84.400 dinara.

Pravo na refundaciju PDV-a za kupovinu prvog stana, na osnovu podnetog zahteva, ima punoletni državljanin Srbije sa prebivalištem na teritoriji Republike, koji kupuje prvi stan. Uslov je da površina stana nije veća od 40 kvadrata, dok se za članove njegovog porodičnog domaćinstva dodaje još po 15 kvadrata. Rok za podnošenje zahteva za refundaciju PDV-a po osnovu kupovine prvog stana nije ograničen.

BEZ KAMATE

PORESKI obveznici koji su preplatili porez ne mogu da računaju ni na kakvu kamatu, već samo na povraćaj osnovnog duga. Ali zato kada građani nisu revnosni, poreznici im zaračunavaju plaćanje kamate i za najmanji dug za porez.

Svi lokali prelaze u nadležnost gradskih uprava

Opštinski poslovni prostor, promenom Statuta grada Beograda, neće biti pod kontrolom lokalnih jedinica, već će za njihovo izdavanje biti zadužena gradska uprava.

Ovu informaciju potvrdio je gradonačelnik Siniša Mali.

"Smatram da bi objedinjavanje poslovnog prostora omogućilo da se njim upravlja efikasnije i bolje", objašnjava centralizaciju Siniša Mali.

"Preduslov za to je da se promeni Statut grada Beograda, na čemu radna grupa trenutno radi", dodaje on.

Prema rečima prvog čoveka prestonice, u gradskoj upravi očekuju da će novi statut, zajedno sa izmenama Zakona o glavnom gradu, usvojiti ove godine.

"Sav poslovni prostor i jeste u vlasništvu grada, samo je nekim odlukama ranije dat na upravljanje pojedinim gradskim opštinama. Ni na koji način opštine ne bi bile uskraćene za nešto, s obzirom na to da bi grad Beograd

garantovao prihod koji sada dobijaju od zakupnine", priča Mali.

Formiranjem novog, megalomanskog javnog preduzeća, napravio bi se neefikasan sistem. Zamislite da na jednom mestu izdaju poslovni prostor u Resniku, Meljaku i Knez Mihailovoj ulici. Takva odluka nije opravdana ni iz ekonomskog ugla, objašnjava Dejan Kovačević, prvi čovek Starog grada.

Ovaj predlog promene Statuta opštinski funkcioneri iz centralnih gradskih opština dočekali su na nož. Prema rečima Dejana Kovačevića, predsednika opštine Stari grad, ovakvim potezom se ne ide na dugo najavljivanu decentralizaciju, već se direktno ukрупnjuje heterogeni sistem.

Protivnici centralizacije navode da su opštinski budžeti već dovoljno osiromašeni, pa jedva imaju novca da podmire tekuće troškove i plate zaposlenih. Kao argument navode da, ukoliko bi se sav poslovni prostor na teritoriji grada upisao na jedno mesto u gradskoj upravi, zatvorilo bi se stotinak radnih mesta u 17 opštinskih javnih preduzeća.

Za razliku od Kovačevića, Srđan Kolarić, predsednik opštine Čukarica, smatra da to možda i neće biti loš potez.

"Ukoliko postoji dobra koordinacija i saradnja sa gradom, može da se postigne dobar rezultat. Nije bitno ko vodi poslovni prostor, već kako se vodi", zaključuje Kolarić.

UDAR NA SRBIJU Rakija skuplja 200 dinara, EU traži akcize kao za viski

Evropska komisija zatražila je od Srbije da do kraja godine izjednači akcize na domaća žestoka pića s akcizama na uvozna pića, saznaje „Blic“. praktično znači da bi domaće rakije trebalo da poskupe za 192 dinara. Naime, sadašnja akciza na domaće „žestine“, koja iznosi 124 dinara za litar, mora da se poveća na 316 dinara, koliko se plaća za litar uvoznog viskija.

Uslov za pregovore

Bez ove mere ne mogu se otvoriti poglavlja 16 i 29 u procesu pregovora o pridruživanju Srbije EU, upozorili su evropski zvaničnici srpsku stranu na sastanku u Briselu 1. februara. Naš izvor blizak EK tvrdi da je zatraženo da se ova anomalija što pre ispravi, a rok koji bi mogao da se toleriše je kraj godine.

- Evropska komisija upozorila je da akcizna politika u sektoru žestokih alkoholnih pića nije u skladu sa standardima EU, jer oni ne dozvoljavaju da se

domaća alkoholna pića favorizuju u odnosu na uvozna. Rok koji su vlasti Srbije imale da isprave ovu anomaliju bio je kraj juna. Međutim, zbog izbora im je vreme za izjednačavanje akciza produženo do kraja godine - objašnjava naš sagovornik.

On navodi da je u izveštaju EK to jedan od najbitnijih zaključaka kada je reč o poglavlju 16, koje se odnosi na poreze.

- Srbija nema izbora da smanjuje akcize na uvozni alkohol, jer bi joj to smanjilo prihode u budžetu. Zato će se ići na povećanje akcize, pa će tako ona biti 316 dinara i za srpsku rakiju i za uvozni viski - objašnjava naš izvor.

U Ministarstvu finansija nisu želeli zvanično da komentarišu saznanja "Blica", ali nezvanično nam je potvrđeno da postoje primedbe oko nekih segmenata akcizne politike i da ona mora da se usaglasi sa zahtevima EU.

- Još nije definisan rok, ali moraće da se menja iznos akcize na domaća pića - kažu nezvanično u Ministarstvu finansija.

Ilegalna prodaja

Domaći proizvođači rakija ne odobravaju ovaj potez i smatraju da bi to dovelo do zatvaranja mnogih pogona za proizvodnju.

- Ako se to desi, a ima naznaka da hoće, onda će legalni proizvođači preći u ilegalne. Zbog nameta u poslednje dve godine iz evidencije proizvođača alkohola izbrisano je 2.000 firmi. Ako se ova mera usvoji, država mora da izdvoji podsticaje za proizvodnju domaćih rakija jer je to srpski brend u svetu - kaže Ljubiša Zirović, proizvođač rakije.

Više od 6.000 lekara čeka posao skoro dve godine

Skoro 190.000 ljudi do 30 godina čeka posao, podaci su Nacionalne službe za zapošljavanje. Oni koji su izabrali neko od zanimanja u IT sektoru najbrže će se snaći, dok zanimanja poput daktilografa ili auto-limara teško nalaze posao. U toku je izrada Nacionalnog registra kvalifikacija, a da li će on pomoći da se reši problem suficitarnih i deficitarnih profesija?

Anesteziozisti u Srbiji, čini se, nemaju slobodan dan. Umesto obaveznih 40 sati dežurstva mesečno, neretko dežuraju još toliko. Nema ih dovoljno poslednjih 15 godina, boje se da će ih u narednoj deceniji biti još manje.

"Često se dešava da anesteziolog koji je dežuran pozove i pripravnog anesteziologa i preko toga je potreban još jedan, tada se poziva kolega od kuće koji tada nije na rasporedu", ističe predsednik Sindikata lekara i farmaceuta dr Rade Panić.

Specijalizacija bi mogla da bude prečica do posla. Međutim, za nezaposlene mlade lekare, samo ako mogu da je plate. Ko ne može, mora da sačeka prvi posao. Više od 1.600 lekara čeka posao skoro dve godine, njih 40 više od sedam.

"Lekari specijalisti su izuzetno traženi, teško se obezbeđuju, određenih specijalizacija i nema na evidenciji ili su u malom broju, uglavnom u Beogradu. NSZ pruža mogućnost regionalne saradnje, postupak oglašavanja na Internet sajtu u publikaciji poslovi izuzetno dugo traje dok se ne popuni određeno radno mesto", ističe Desanka Mihalović Kovač iz Nacionalne službe za zapošljavanje.

Najkraće na posao čekaju inženjeri elektrotehnike, građevine, mašinstva, nastavnici matematike, farmaceuti. Da nam naročito u IT sektoru nedostaju stručnjaci, primetili su i studenti koji traže više mesta na fakultetima sa čijom se diplomom ne mora na Biro.

"Znam da su studenti slali dopise Ministarstvu u vezi za proširenjem budžetskih kvota za deficitarna zanimanja, međutim na kraju se ništa sa tim konkretno nije učinilo", ističe predsednik Saveza studenata Beograda Borijan Soković.

Soković dodaje da je problem nastao jer suštinski ne postoji nacionalni okvir kvalifikacija koji reguliše koja zanimanja treba školovati i koji dovodi zanimanje u moderni svetom poslovanja, već se koristi nacionalni okvir kvalifikacija koji nije mlađan 20 i više godina.

Iako se mnogo očekuje od Nacionalnog okvira, to nije čarobni štapić, kažu u Ministarstvu prosvete. On će odrediti koje kvalifikacije se kako stiču - od formalnog do neformalnog obrazovanja. Ako je neko po struci biolog, ali radi kao novinar, moći će da dokaže da je kvalifikovan za taj posao. Tržište i privreda određivaće ko će na posao i koliko čekati.

"Registar će vam pomoći da vidite sa kojom tačno stečenom kvalifikacijom možete da radite određeni posao. Mi imamo problem velikog broja deficitarnih zanimanja, a za koja nemamo dovoljno zainteresovanih ni kod dece, ni kod studenata da bi radili određene poslove", ističe posebni savetnik ministra prosvete Mirjana Bojić.

Srbija je među poslednjih deset zemalja u Evropi koja će dobiti Nacionalni okvir kvalifikacija. Na njega će čekati bar još godinu dana. Radna grupa piše nacrt Zakona, a tek kada bude usvojen, ovaj sistem će funkcionisati i u praksi.

Siva ekonomija otme od države 30 odsto BDP-a

U aprilu treba da počne puna primena Zakona o inspeksijskom nadzoru od kojeg se očekuje da promeni rad svih inspekcija, da budu efikasnije, posebno u borbi protiv sive ekonomije.

Sivim kanalima godišnje protiče najmanje oko 50.000 tona goriva, procenjuju privrednici koji legalno posluju.

"Svedoci smo ovih dana da, naročito u agrarnim područjima Srbije se oglašava javno direktna dostava dizel goriva kući, raznošenje i prodaja po kućama, to je krivično delo, to je nešto što nikako ne bi smelo da se dozvoli jer je u pitanju akcizna roba, sa takvim načinom prodaje rizikuju i sami potrošači, ali oni su često spremni zbog velike razlike u ceni da prihvate rizik lošeg kvaliteta", kaže Tomislav Mićović iz Udruženja naftnih kompanija Srbije.

Građani rizikuju, država dobija manje novca, a trpe i oni koji rade po zakonu i plaćaju poreze, doprinose i druge obaveze, zbog čega je njihova roba u startu skuplja.

"Oni ne mogu na tržištu da budu konkurentni, dakle konkurentnost je kod njih svakako jedan od najvećih problema i ne mogu da se razvijaju, ne mogu da unapređuju poslovanje, ne mogu da zapošljavaju", ističe Gordana Hašimbegović iz Privredne komora Srbije.

Od države traže oštriji obračun sa švercerima. Inspekcije uveravaju da se stanje menja nabolje. Tržišna je prošle godine iz nelegalnih tokova oduzela 5.000 kilograma rezanog duvana, oko 1.000 kilograma kafe, van prometa stavila skoro 600.000 litara nafte, 4.000 litara alkohola.

"Nije više od možda 2.000, 3.000 ljudi koji se bave tim poslom, poslom suzbijanja sive ekonomije. Tržišna inspekcija koja ima oko 350 inspektora koji rade na terenu, aktivnim suzbijanjem sive ekonomije se bavi možda trećina njih. Nedostatak kadra se oseća, ali mi tu ne možemo ništa", kaže Goran Macura iz Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija.

Nedovoljan broj inspektora nije jedini problem koji stvara teškoće u suzbijanju sive zone gde je i akcizna roba.

"U sferi kafe gde se u poslednjih nekoliko meseci stalno ističe da sivo tržište kafe godišnje iznosi oko 20 odsto, odnosno oko 5.000, 6.000 tona, to samo po sebi znači da se radi o nekih 300 i više šlepera na godišnjem nivou, to su ogromne količine robe koju ne možete sakriti, možete jedan deo, ali je nemoguće da to niko ne vidi, prema tome mora da postoji sistem koji to omogućava", ističe Zoran Knežević iz Balkan magazina.

Koliko republička kasa godišnje izgubi od švercovanja akcizne robe, država nema podatak. Procenjuje se da je udeo sive ekonomije oko 30 odsto bruto društvenog proizvoda.

Građani u redu čekaju za reprogram duga za porez

Prijave za otpis poreskih kamata, uz reprogram duga, mogu da se podnose do 4. jula. Već prvog dana u filijalama Poreske uprave interesovanje dužnika bilo je iznad očekivanja.

Onima čiji je dug veći od dva miliona dinara zakon prvi put daje mogućnost da zahtev podnesu bilo kada, ali oni ne mogu da računaju na otpis cele kamate.

Po običaju, pred šaltere prvi stižu oni sa manjim dugom, građani i preduzetnici.

Nenad Ilić želi da njegova radnja suvenira izađe iz krize, a otpis kamate i što duža otplata glavnice bi, kaže, pomogli.

"Sve skupa, dug je oko 320.000 dinara, udeo kamate je oko 75.000, što je bitan deo", rekao je Ilić, vlasnik firme "Omaž" u Beogradu.

Najduži rok otplate je pet godina, od 30 do 60 rata. Onima koji duguju do dva miliona dinara postepeno se otpisuje cela kamata, dok veći dužnici mogu da se reše samo polovine kamate.

"Prilikom odobravanja reprograma Poreska uprava će se rukovoditi ekonomskom sposobnošću samog poreskog obveznika kao i visinom duga", kaže Dragan Agatunović iz Poreske uprave.

Ova ponuda reprograma važi za sve dužnike i za porez na imovinu koji ubiraju lokalne uprave prihoda.

Međutim, ako dužnik u predviđenim rokovima ne uplaćuje rate reprograma, ali i tekuća poreska zaduženja, sporazum o otpisu kamata pašće u vodu.

Poreznici će krenuti u prinudnu naplatu ukupnog duga, prvenstveno iz sredstava obezbeđenja ili hipoteke koju mora da priloži svaki građanin ako za porez duguje više od 200.000 dinara, a firma ako je taj dug iznad milion i po dinara.

Stručnjaci smatraju da je boljoj naplati poreza u prošloj godini doprinela oštra kaznena politika i efikasna kontrola, ali da se sada kreće u drugom pravcu.

"Poreski prihodi su za nekih 50 milijardi dinara veći od plana i to je rezultat nekoliko faktora od kojih su neki ad hok. Dok smo u proteklih par meseci napravili korak unazad, tako što smo kazne relaksirali, zatim smo ušli u novu epizodu redukcije kamata, odnosno otpisa", ističe ekonomista Saša Rađenović.

U poslednje dve decenije ovo je četvrta, i velikim dužnicima, prvi put trajna ponuda da se reše dela kamate. Koliki su ukupni dugovi poreznici će tek saopštiti, ali se zna da je početkom 2013. poreski dug bio 950 milijardi dinara, od čega su dve trećine bile kamate.

Smederevo Kinezima upola cene?

Za kupovinu Železare Smederevo u kojoj radi oko 5.000 radnika stigla je samo ponuda kineske kompanije Hbis, a Ministarstvo privrede preključe je donelo odluku da je ponuda ispravna.

Ministar privrede Željko Sertić podsetio da je minimalna cena po kojoj Železara Smederevo može biti kupljena 45,7 miliona evra, što je 50 odsto od procenjene tržišne vrednosti na kraju 2015. godine.

Komisija će naredne dve nedelje proveravati da li ponuda kompanije Hbis odgovara uslovima koji su postavljeni na tenderu za prodaju Železare, objavljenom 4. marta.

Kompanija Hbis je ranije obelodanila da bi u Smederevu otvorila fabriku šavnih cevi u koju bi uložila oko 300 miliona evra.

Železarom od aprila prošle godine upravlja holandska firma HPK inženjering sa kojom je vlada potpisala sporazum nakon neuspešnog tendera za prodaju smederevske čeličane, na koji se javio samo američki Esmark.

Vlada Srbije je januara 2012. godine za jedan dolar otkupila Železaru od američkog Ju-Es stila koji je bio vlasnik te kompanije od 2003. godine.

Obeležavanje Dana studenata

Danas se nizom manifestacija obeležava Dan studenata beogradskog Univerziteta u znak sećanja na Žarka Marinovića, studenta prava koji je tragično izgubio život u studentskim demonstracijama 1936. godine.

Dan studenata je prilika da se slavi, ali i da se pre svega ukaže na one probleme koje je potrebno rešiti, kao što su bolji uslovi studiranja, niže školarine i zakon o visokom obrazovanju.

"Glavni problem jeste loša implementacija bolonjskog sistema. Studenti su i dalje preopterećeni, ne uče se da primene znanje, tu je i nedostatak prakse i zastarelost metodologije nastave", rekao je za RTS član studentskog Saveta Univerziteta u Beogradu Vladislav Toković.

Student Fakulteta organizacionih nauka čiji studenti osvajaju međunarodna priznanja Lazar Đelić je gostujući u Dnevniku RTS naveo: "Ključna su tri faktora: podrška Univerziteta našem fakultetu koju imamo, podrška Vlade Srbije i privrednika".

Narednih dana se u Beogradu održava Svetsko takmičenje u rešavanju studija slučaja.

"To će biti sjajno iskustvo jer okupljamo 16 biznis fakulteta sa kojima ćemo da razmenimo iskustva i znanja a i pokažemo ono što najbolje znamo", rekao je Đelić.

Prema njegovim rečima najbitnije je upoznati privrednike sa onim šta rade jer kompanije koje dođu u kontakt sa njima znaju šta je to šta mogu da dobiju od studenata kao i studenti od privrednika.

U organizaciji Studentske konferencije akademija strukovnih studija Srbije biće održana svečana sednica Skupštine. Sednici koja će biti održana u Klubu narodnih poslanika prisustvovaće ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Srđan Verbić.

I Savez studenata Beograda organizovaće proslavu. Obeležavanje Dana studenata će, kako je najavljeno, najpre početi polaganjem venaca na Novom groblju u Beogradu , a nakon toga biće održan revijalni meč između studenata Tehnološko-metalruškog fakulteta i studenata Fakulteta sporta i fizičkog vaspitanja.

U Rektoratu je planirana i svečana akademija posvećena proslavi Dana studenata, a obratiće se rektor Univerziteta u Beogradu Vladimir Bumbaširević. Arhitektonski fakultet u Beogradu će na Dan studenata započeti program obeležavanja 170 godina visokoškolskog arhitektonskog obrazovanja u Srbiji.

Zbog niskog standarda raste promet na crnom tržištu

Zbog niskog standarda i pada kupovne moći, promet u trgovinskim lancima u Srbiji opada, a raste promet na crnom tržištu.

Mnogi građani sve kućne potrepštine radije kupuju na pijacama, jer su cene niže nego u radnjama.

Na buvljim pijacama se i dalje može kupiti sve. Najčešće se ipak odlazi po osnovne kućne potrepštine, hranu i kućnu hemiju. Niže cene glavni su motiv kupovine, tako je i na jugu u Nišu gde se svaki dinar pažljivo broji.

Osim što prodavac za robu koja kupi u susednim zemljama dobije povrat PDV-a, neki proizvodi u našem komšiluku imaju status subvencionisanih i to dodatno snižava njihovu cenu.

U Mađarskoj se kupuju sirevi, kobasice, mesne prerađevine, oni su tamo subvencionisani i po nižoj su ceni nego što su kod nas i još kad se uzima na veliko, to bude vrlo isplativo.

Promet u trgovini na malo je od 2009. do 2015. godine u odnosu na 2008. pao za 26 odsto. Deo prometa je prešao na crno tržište, a deo odlazi na elektronsku trgovinu.

Svi su se modernizovali, i šverceri koji dobavljaju robu, pa ona može da se poruči i da se u kutijama donese na kućnu adresu. Na to je uticao i manji standard nego onaj koji smo imali 2008 godine.

Ono što je u kućnom budžetu ušteda u državnom je šteta. U Ministarstvu trgovine kažu da vrše intenzivne inspeksijske nadzore, prodavca, ali i privrednih preduzeća koja gazduju pijacama.

"Država je više na gubitku, zato što pored izbegavanja plaćanja poreza za tu robu, vrlo često prodavci izbegavaju i ostale obaveze, koje imaju iz radnog odnosa, a takođe su na gubitku i potrošači koji ne mogu biti zaštićeni adekvatno u slučaju da imaju problema sa tom robom koju su kupili na pijaci", naveo je Goran Macura, inspektor u Ministarstvu trgovine.

Analitičari kažu da bi maloprodajne cene u prodavnicama mogle biti niže i tada se građani ne bi okretali kupovini švercovane robe, ali u Srbiji vlada duopol, dva ogromna trgovinska lanca praktično diktiraju cene.